

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Педагогіка і методика викладання у ЗВО
ОНП «ЕКОНОМІКА»**

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОК-6	Педагогіка і методика викладання у ЗВО	Обов'язкова навчальна дисципліна дослідницької та академічної підготовки	Третій (освітньо-науковий)	2	4	5	Диференційований залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття.

Методи навчання: вербальний метод, методи візуалізації, метод демонстрацій, робота з навчально-методичною літературою; інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання, метод case-study, проектний метод, мозковий штурм, рефлексивні методи, практичний, пошуковий метод.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти педагогічної, методичної та цифрової компетентностей, необхідних для ефективної професійної діяльності викладача закладу вищої освіти, здатного здійснювати навчання, виховання, науково-педагогічну діяльність та забезпечувати якість освітнього процесу.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05	Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
------	--

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами
СК04	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
ПРН 07	Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

Засоби діагностики успішності навчання: питання для опитування під час семінарських занять, індивідуальні завдання, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі диференційованого заліку, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Теоретичні засади педагогіки та методики викладання у ЗВО: нормативно-правовий і ціннісний контекст. Сутність, об'єкт, предмет, мета та завдання педагогіки і методики викладання у ЗВО (закладі вищої освіти). Категоріально-понятійний апарат сучасної педагогіки вищої освіти. Освітній процес у ЗВО як цілісна педагогічна система. Нормативно-правове забезпечення діяльності ЗВО в Україні. Академічна автономія, академічна свобода, академічна відповідальність. Політика академічної доброчесності та етичні стандарти викладача. Сучасні виклики: цифрова трансформація освіти, воєнний стан і стійкість освітніх систем, інклюзивна освіта, міжнародна мобільність.

Тема 2. Система вищої освіти України та освітній менеджмент у контексті євроінтеграції. Структура системи вищої освіти України. Принципи функціонування ЗВО. Освітня політика та стратегічні орієнтири розвитку вищої освіти. Європейський освітній простір, забезпечення якості освіти, внутрішні та зовнішні системи гарантування якості. ESG-стандарти. Освітній менеджмент у ЗВО: лідерство, стратегічне управління, управління змінами, цифрове адміністрування, розвиток університетської культури.

Тема 3. Проектування освітнього процесу у ЗВО. Проектування освітніх програм та навчальних дисциплін на основі компетентнісного підходу. Структура та логіка розроблення робочої програми навчальної дисципліни. Силабус: структура та вимоги. Формування програмних результатів навчання. Інтеграція штучного інтелекту в освітній процес, адаптивне навчання, персоналізація освітніх траєкторій.

Тема 4. Методологія педагогічної та науково-педагогічної діяльності у ЗВО. Методологічні підходи до організації освітнього процесу: компетентнісний, студентоцентризований, діяльнісний, системний, міждисциплінарний, інклюзивний, evidence-based підхід. Методологія та методи науково-педагогічної діяльності. Підготовка навчальних та методичних матеріалів. Публікаційна активність. Стили педагогічної діяльності.

Тема 5. Особистісно-професійна характеристика викладача ЗВО. Педагогічна майстерність викладача ЗВО. Професійна компетентність, педагогічна етика та комунікативна культура викладача. Академічна доброчесність. Викладач як фасилітатор, тьютор, ментор і науковий керівник. Педагогічна майстерність, soft skills викладача, емоційний інтелект, цифрова компетентність. Партнерська взаємодія зі здобувачами освіти.

Тема 6. Мотивація та залучення здобувачів вищої освіти: психологічні та педагогічні механізми. Теорії мотивації навчання (когнітивні, гуманістичні, соціально-когнітивні). Внутрішня та зовнішня мотивація, академічна залученість (student engagement). Методи підвищення мотивації: проблемне навчання, гейміфікація, проєктна діяльність, формувальне оцінювання. Саморегульоване навчання та розвиток навичок lifelong learning.

Тема 7. Організація освітнього процесу у ЗВО: дидактичні системи та моделі навчання. Освітній процес як цілісна система. Моделі навчання: традиційна, змішана (blended learning), дистанційна, flipped classroom. Активне та інтерактивне навчання. Планування та підготовка заняття. Методика проведення навчальних занять: лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій. Особливості навчання дорослих (андрагогіка).

Тема 8. Методи, форми та технології викладання у ЗВО. Класифікація методів навчання. Інтерактивні методи: кейс-метод, дебати, мозковий штурм, проблемне навчання, проєктна діяльність. Гейміфікація, цифрові освітні платформи (LMS), мікронавчання. STEM/STEAM-підхід, міждисциплінарність. Методика організації самостійної роботи здобувачів. Роль викладача як модератора освітнього процесу.

Тема 9. Інноваційні та цифрові технології навчання у ЗВО. Цифрова педагогіка та цифрова дидактика. Використання LMS, відеоконференційних платформ, інтерактивних сервісів. Онлайн-курси, змішане та гібридне навчання. Штучний інтелект в освіті та його застосування у викладанні. Формування цифрової грамотності та кібербезпеки. Інклюзивні та універсальні

дизайни навчання (UDL).

Тема 10. Оцінювання та забезпечення якості освітнього процесу у ЗВО. Теорія та практика оцінювання результатів навчання. Формувальне та підсумкове оцінювання. Компетентнісне оцінювання. Тестування, портфоліо, проектне оцінювання. Академічна доброчесність в оцінюванні. Зворотний зв'язок як інструмент підвищення якості навчання. Внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗВО. Моніторинг освітнього процесу, освітня аналітика (learning analytics).

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій: освітніх програм, робочих програм, силабусів тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, інтерактивні, веб-орієнтовані тощо); метод case-study (розгляд практичних кейсів тощо); проектний метод (розробка фрагментів освітніх програм, робочих програм тощо), мозковий штурм (генерування ідей щодо підвищення мотивації здобувачів, забезпечення якості тощо), рефлексивні методи (самооцінювання, взаємооцінювання тощо), практичний, пошуковий метод.

Методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота			
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL: <https://numl.org/1hbM>
2. Бахтіярова Х. Ш., Кулалаєва Н. В. Педагогіка вищої школи: навч. наоч. посібн. для здобувачів освіти, які навчаються за програмами бакалаврської, магістерської підготовки, здобувачів освіти 015 «Професійна освіта», аспірантів та слухачів курсів ФПК. К.:НТУ, 2022. 97 с. URL: <http://surl.li/nrapup>
3. Європейський простір вищої освіти: параметри якості та експертизи: навчальний посібник / Укладачі: Батечко Н. Г., Бульвінська О. І., Локишина О. І., Мосьпан Н. В., Проценко О. Б., Сисоєва С. О., Соколова І. В.; За ред. Сисоєвої С. О. Київ, 2020. 152 с. URL: <http://surl.li/qddrov>
4. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / О. О. Резван, А. М. Приходько, О. О. Долгопол ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 128 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049285.pdf>
5. Ryan T. Quality assurance in higher education: A review of literature. Higher Learning Research Communications. 2015. № 5(4). DOI: [10.18870/hlrc.v5i4.257](https://doi.org/10.18870/hlrc.v5i4.257)
6. Seyfried M., & Pohlenz P. Assessing quality assurance in higher education: quality managers' perceptions of effectiveness. European Journal of Higher Education. 2018. № 8 (3). P. 258–271. DOI: [10.1080/21568235.2018.1474777](https://doi.org/10.1080/21568235.2018.1474777)
7. Tymchuk I, Pohorila S, Kaplinskyi V, Popov O, Derstuganova N. Enhancing online learning quality through digital competencies of students. Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias. 2024; 3:.1128. <https://doi.org/10.56294/sctconf2024.1128>

Інформація про викладача: *Погоріла Світлана Григорівна*, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гарант освітньої програми:

Єрохін Сергій Аркадійович,
доктор економічних наук, професор

